

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

K.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

In nomine, & à nativitate Domini, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Indictione septima, die vero secunda mensis Iulii, Pontificatus Sanctiss: in Christo Patris D. N. D. Clementis, Divina Providentia Papæ VIII. Anno Tertio, Retroscriptæ litteræ publicatae, & affixæ fuerunt in Acie Campi Floræ, & aliis locis publicis & consuetis per nos Prospurum Spada, & Franciscum de Bonis, ejusdem S. D. N. Cursi.

Ita Franc: de Bonis, S. D. N. P. P. Cursi.

Gabriel Savarellus Curserum Magist.

K.

DECRETA S. CONGREGATIONIS Concili S. D. N. Vrbani Divina Providentia Papæ VIII. auctoritate edita.

De celebratione Missarum.

Cum sèpè contingat in quibusdam Ecclesiis, tam magnum missarum celebrandarum numerum, ex variis defunctorum relictis, aut piorum eleemosynis, impostum esse, ut illis pro singulis diebus praefcriptis nequeat satisficeri; & tamen nova onera missarum in dies suscipiantur, indeque fiat, ut depereant pia testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum anime suffragiis priventur, Ecclesiis debitus subtrahatur cultus, ac Christi fideles gravi scandalo affecti, plerumque à similibus charitatis operibus retrahantur: cumque his malis maximum inter cetera fomentum præbeat, aut quod iis, qui Missas supra vires celebrandas sincipiunt, sperent illis brevi ad paucorem numerum à superioribus reductum iri, aut quod Ecclesiis forte pecuniarum absumpta, plerumque nuda remaneant onera Missarum, absque ullo emolumento, aut quod eleemosyna pro illis celebrandis, sit adeo tenuis, ut non facile inveniantur, qui velint huic se muneri subjecere, & redditus Ecclesiæ, aut Monasterii adeo exigui, ut sacerdotes pro necessaria sustentatione novis se oneribus obstringere compellantur Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, animadvertens facturam se rem DEO gratissimam, charitatiq; ac justitiæ maximè consentaneam, si pro viribus satagat, hunc teterimum abulum è Christiana Republica convellere, atque eradicare: Sanctissimi Domini Nostrí Urbani, Divina providentia Papæ VIII. auctoritate sibi specialiter attributa, infra scripta decreta edidit.

Ac primò districtè prohibet & interdicit,

ne Episcopi in Dioecesana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel alia quoquomo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposta, aut in limine foundationis: sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apostolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perspecta, id statuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujusmodi, si quas, contra hujus prohibitionis formam, fieri contigerit, omnino nullas, atque inanes decernit.

Deinde ubi pluribus Missis etiam ejusdem qualitatis celebrandis, plura stipendia, quantumcumque incongrua, & exigua, sive ab una, sive à pluribus personis collata fuerunt, aut conferentur in futurum, Sacerdotibus, Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Monasteriis, Congregationibus, Domibus, ac locis piis quibuscumque tam saecularibus, quam regularibus. S. Congregatio sub obtestatione Divini Iudicii, mandat, ac præcipit, ut absolutè tot Missæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemosynæ praescriptæ fuerint, ita ut alioquin ii, ad quos pertinet, suæ obligationi non satisfaciant; quin imò graviter peccent, & ad restitucionem teneantur.

Id vero ut deinceps observetur exactius, Sacra Congregatio eadem auctoritate revocat privilegia, & indulta omnia, quibusvis personis, Ecclesiis, ac locis piis tam saecularibus quam regularibus cujuscumque Ordinis, Congregationis, instituti, quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel anniversariorum celebratione,

vij E e 2

aut

aut aliquibus collectis, seu orationibus plurimum Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat. Ac similiter omne damnable lucrum ab Ecclesia removere volens, prohibet Sacerdoti, qui Missam suscepit celebrandam, cum certa eleemosyna; ne eamdem alteri, certa eleemosynâ sibi retenta celebrandam committat.

Præterea, nec in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sibi Sacerdotes in eis, ut par est, adimplerent repidores, ac segniores reddantur, quod onera hujusmodi, cum nulla, aut parva, sint utilitate conjuncta, statuit atque decernit, ut pecunia ac bona mobilia Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monasteriis, Conventibus, ac locis omnibus, tam sacerularibus, quam regularibus, atque illorum personis, in futurum simpliciter acquirenda, cum onere perpetuo Missarum celebrandarum, ab iis, ad quos pertinet, subpoena interdicti ab ingressu Ecclesiæ, ipso facto incurrenda, à die realis acquisitionis, statim deponi debeant, penes Ædem Sacram, vel personam fidei, & facultatibus idoneam ad effectum, illa, seu illorum pretium quantum primum investiendi, in bonis immobilibus fructiferis, cum expressa individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur, ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienare contigerit, conundem pretium sub eadem poena, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stabilibus ibidem fructiferis, cum ejusdem oneris repetitione atque annexione converti debeat.

Ad hæc S. Congregatio, quibusvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, & Congregationibus, nec non omnibus & singulis Ecclesiis, ac piorum locorum, tam sacerularium, quam Regularium superioribus, vel aliis ad quos pertinet, districte prohibet, ne impostum onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum: sacerulares quidem sine Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii: Regulares vero fine Generalis vel Provincialis consensu & licentia, in scriptis, & gratis concedenda, alioquin sacerularis, qui hujus prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso: Regularis vero, ponam privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuae inhabilitatis, ad alia de cetero obtainenda, vocisque activæ & passivæ absque alia declaratione, incurrat. Eleemosynas vero manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis ita demum iudicem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant: alioquin omnino abstineant ab hujusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis in futurum recipiendis, & capsulas auferant ab Ecclesiis cum inscriptione, illa Eleemosyna

pro Missis, vel alia simili sub iisdem prœmis ipso facto incurrendis, ne fideles hac ratione frustrantur. Episcopus vero, seu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi delicia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirant de singulis Missarum celebrandarum obligationibus, cuique Ecclesiæ, Monasterio, aut loco pio incumbentibus, nec antea assentum hujusmodi aut licentiam præbeant, quam eis legitimè constituerit, illius fæcetes tam novo oneri suscipiendo, quam antiquis jam suscepitis satisfacere posse, præcipuamque rationem habent, ut redditus, qui Ecclesiæ, & locis piis relinquuntur, omnino respondeant oneribus adjunctis, secundum morem cujusque civitatis, vel Provinciæ, intelligantque si in re tantum momenti desideris aut negligentes fuerint, in novissimo die se hujus prætermitti muneris, rationem esse redditus.

Postrero, Illustrissimi Patres non sine gratiâ animi dolore intelligentes mala ferè omnia, quæ regularem disciplinam evertunt, ac præcipue nimiam hanc facultatem fovent in oneribus Missarum, supra vires suscipiendis, veluti ex infecta radice pullulare ex majori Regularium numero, quam ferant redditus & eleemosynæ cujusque Monasterii: inhærentes summorum Pontificum ac Sacri Concilii Tridentini decretis hac de re editis, S. D. N. auctoritate præcipiunt, ac mandant omnibus & singulis Generalibus, Provincialibus, Commissariis, Ministris, Præsidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Guardianis, Vicariis, & quibuscumque aliis superioribus Monasteriorum, Conventuum, ac Domorum regularium, bona immobilia possidentium, vel non possidentium cujuscumque Ordinis, Congregationis & instituti existentium, intra fines Italiæ, & Insularum adjacentium, ut singuli, ad quos pertinet, in qualibet Provincia, adhibitis duobus aut tribus regularibus sui Ordinis vel Congregationis, probatoriis, & rerum usu peritoribus, bona immobilia, census, redditus, proventus omnes, consuetas item eleemosinas, & obventiones, tam communes Monasteriorum, Conventuum, & Domorum ejusdem Provinciæ, quam etiam singularibus personis Religiosis assignatas, seu permisas, in communem usum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habita ratione, diligenter & matutinè recognoscant, iis omnibus detractis, quæ reparations, præfationes, grandines, sterilitates, aliave cujuslibet generis onera consueverunt absorbere, eoque omnia scripto fideliter exarata, idem superior, cuius interest, in proximo Capitulo seu Congregatione Generali, vel Provinciali, coram tribus Iudicibus ab ipsomet Capitulo, seu Congregatione diligendis, proponat, qui computatis hujusmodi redditibus, elec-

eleemosynis, & obventionibus universis & oneribus, ut supra, detractis, sedulò examinent, quot Religiosi homines, connumeratis etiam Laicis, aliquæ necessariis servientibus, in unoquoque Monasterio, Conventu, & Domus regulari, juxta regionis & proprii instituti morem, victum & vestitum & medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari.

Tum corundem bonorum, reddituum, eleemosynarum, & onerum præcisam notam ipsi met Capitulo, seu Congregationi, exhibeant, ut in illo diligenter omnibus discussis, cuiusque familie, Monasterii, Conventus ac Domus regularis in singula quaque Provincia, certus earum tantum personarum numerus Patronum Capitularium voto, præfigatur, quæ redditibus, eleemosynis, & obventionibus, ut superiorius, sufficienter ali possint.

Ne vero superiories, qui id præstare debent, serius aut remissius quam par est, suo muneri satisfaciant, mandat S. Congregatio, ut infra annum post proximum Capitulum Generale, vel Provinciale computandum, omnia hæc de genere capitulariter gesta, in authenticam formam redacta, ad sacram ipsam Congregationem Concilii singuli mittant, numerumque familie, singulatumque Conventum, Monasteriorum, & Domorum hujusmodi regularium, Capituli, seu Congregationis Generalis vel Provincialis sententia & auctoritate præfinitum, iidem superiories tam Generales & Provinciales omnes, quam locales perpetuo servare omnino teneantur, nec possint illam quoquomodo augere, etiam prætextu augmenti reddituum absque Sacrae ipsius Congregationis Licentia. Superiores autem hujusmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præstiterint, vel numerum, ut supra præscriptum quovis modo augere præsumplerint, privationis omnium officiorum que tunc temporis obtinebunt, vocisque activæ ac passivæ & ad omnia sua Religionis officia & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipso incurtere, atque aliis etiam gravioribus a Sede Apostolica infligendis pœnis S. Congregatio subiacere voluit & declaravit. Deinceps vero Monasterium, Conventus, Domus, Congregatio vel Societas Religiosorum seu Regularium, nullibi recipiatur, nisi præter alia ad id requisita, in singulis ejusmodi locis duodecim saltem fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus & consuetis eleemosynis, detractis omnibus, ut supra, detrahendis, competenter sustentari valeant, ad præscriptum decreti fel: recor: Gregorii XV. hac de re editi, alioquin Monasteria, & loca hujusmodi post hac recipienda, in quibus duodecim Religiosi, ut supra, sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, ordinarii loci visita-

tioni, correctioni, atque omnimodæ jurisdictioni subjecta esse intelligantur.

Porrò ne ullo unquam tempore in oblivionem, seu desuetudinem abeant, superiores locales ejusque Monasterii, Conventus, Domus regularis curare, atque efficere teneantur, sub poena privationis officii, vocisque activæ & passivæ ipso facto incurenda, ut in perpetuum, sexto quoque Menfe, id est, Feria secunda post primam Dominicam Adventus, & Feria sexta post Octavam Corporis Christi, præsentes Ordinationes in publica mensa perlegantur, omnibus tam Ecclesiasticis personis cuiuscumque sint ordinis, conditionis & gradus, quam Laicis, quocumque honore, ac potestate præditis, præsentia decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

Non obstantibus, quoad supradicta omnia & singula, in præsentibus Decretis contenta, Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, Militarium, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cuiuslibet alterius instituti, etiam necessario & in individuo exprimendi, Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque, tam sacerdotalium quam regularium locorum, nec non illorum, etiam jureamento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis etiam, Mari magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliquæ efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut alias quonodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis conceffis & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis, specialis, & individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inseriti forent, præsentibus pro expressis habens, quibus quo ad ea, que præsentibus adversantur, illis alias in suo labore permansuris, Sacra Congregatio Sanctitatis Sueæ auctoritate, specialiter, & expresse derogat; cæterisque contrariis quibuscumque.

Et ne premisorum ignorantia à quoquam prætendi possit, voluit eadem S. Congregatio E e 3

tio, ut præsentes Ordinationes, in valvis Basiliacarum S. Ioannis Laterani, & Principis Apostolorum de Urbe, ac in Acie Campi Flora, ut moris est, affixa, omnes, ad quos pertinet, ita arcent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent; Utque earundem præsentium transiunctis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibe-

tur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, die 21 Junii, 1625.

Cosmus Cardinalis de Torres.

Loco + signilli.

Prosper Fagnanus Sacr. Congy. Secr.

Anno D. N. Jesu Christi, millesimo, sexcentesimo, vigesimo quinto, Indictione octava, Pontificatus autem in Christo Patris, & D. N. D. Urbani, Divina providentia P. P. Octavi, anno ejus tertio, die vero vigesima secunda mensis Septembris, supra scripta Decreta affixa, & publicata fuerunt, ad valvas Basiliacarum S. Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, ac in Acie Campi Flora, ut moris est, per nos Camillum Fundatum, & Fabium Emilianum, Sanctissimi D. N. P. P. Curs.

Brandimartes Latinus Prelibati Sanctissimi D. N. P. P. ac S. Rom. & Universalis Inquisitionis Cursor pro Mag. D. D. Curs.

L.

D E C R E T A

Pro reformatione Regularium, tam Monachorum, quam Mendicantium cujusque Ordinis & Instituti.

CLEMENS PAPA VIII.

1. **N**Illus omnino prætextu cuiuscumque privilegii, vel superioritatis, etiam Generalatus, à Servitio Chori censeatur immanis, nisi pro tempore, quo quis in proprii offici munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem, & Prædicatoribus, superiores iis tantum diebus, quibus eos legere aut prædicare contigerit, dispensare possint: Idem quoque præstare valcant cum ægrotis, & studiorum causa legitime impeditis. In eos vero, qui negligentes, aut inobedientes fuerint, salutari penitentia Superiorum animadverterat ad præscriptum Regularium, & Constitutionum, alimenti etiam, si opus fuerit, subtractione.

2. Lectio Sacrae Scripturae, vel Casuum conscientiae bis in hebdomada, præscriptis diebus in singulis Monasteriis, & conventibus habeatur, ad quam fratres omnes converniant, eaque absoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam, sese utiliter exerceant.

3. Quod Trid. Concil. Decreta de pauperatis voto custodiendo fidelius observentur, Præcipitur, ut nullus ex fratribus, etiam si Superior sit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, proventus, censu, eleemosynas, sive ex concionibus sive ex lectionibus, aut pro Missis, tam in propria Ecclesia, quam ubicumque celebrandis, aliove iporum justo labore, & causa, & quocumque nomine acquisita, etiam si subidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tanquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere possit: sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conventui incorporateur, atque cum cæteris illius bonis, redditibus, pecuniis, ac proventibus confundantur, quo communis inde vetus, & veltitus omnibus suppeditari possit.

4. Neque Superioribus, quicunque illi sint, ullo pacto liceat eisdem fratribus, aut eorum alicui bona stabilia, etiam ad usum fructum, vel usum, administrationem, aut com-